

Novus Rapport: Orsaken till de höga elpriserna

Bakgrund

Vi ville undersöka svenskarnas syn på vad man anser är orsaken och vems ansvar de höga elpriserna i Sverige är. Något vi inte sett undersökas innan.

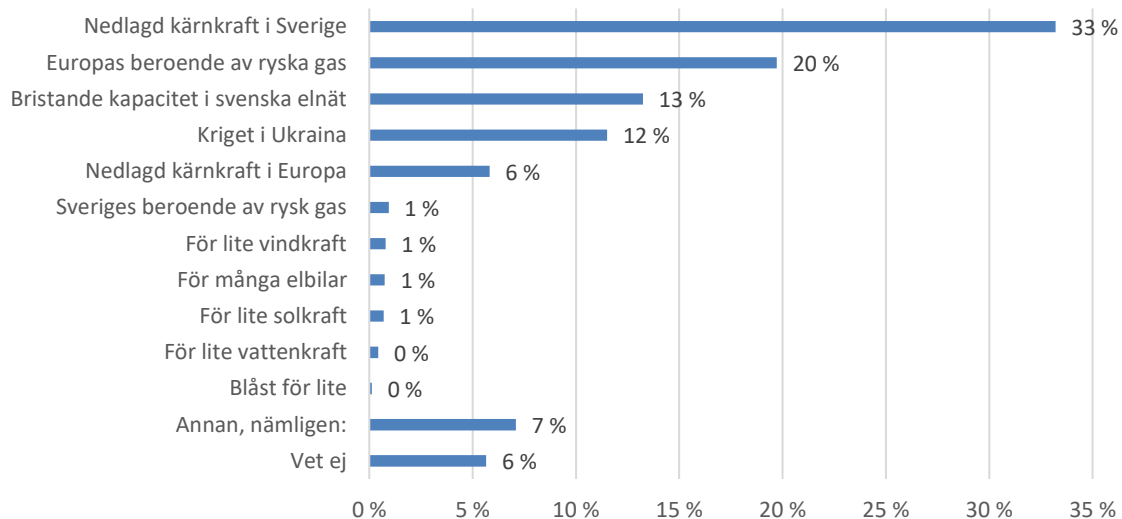
Sammanfattning

Var tredje svensk anser att nedlagd kärnkraft är den främsta orsaken till de höga elpriserna idag. Därefter kommer Europas beroende av rysk gas, bristande kapacitet och kriget i Ukraina.

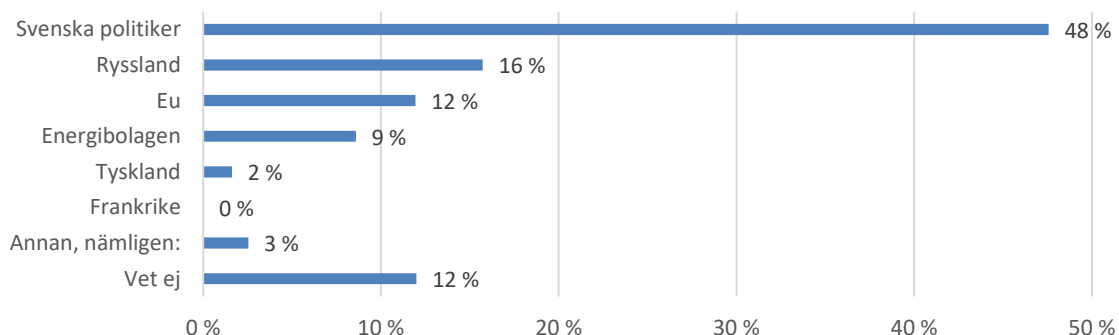
Varannan svensk anser att den främst ansvariga för de höga elpriserna är svenska politiker. Även om det inte handlar om kärnkraften anser alltså varannan svensk att det är svenska politikernas ansvar att Sverige kan ha billigare elektricitet.

Det är ingen tvekan om att elpriserna är en svensk valfråga, och sannolikt en delförklaring till SD:s uppgång nu. Även om M KD och även S vill bygga kärnkraft nu, är frågan fortfarande bland väljarna varför man lade ned innan det fanns andra energislag. Vi vet sedan tidigare att en stor del av svenskarna vill att man öppnar upp nedlagda kärnkraftverk, något Novus undersökte i våras.

Vad anser du är den främsta orsaken till de höga elpriserna idag?

Vem anser du är främst ansvarig för de höga elpriserna i Sverige?

Torbjörn Sjöström
VD
Novus

Undersökningen har genomförts av Novus på eget initiativ

Undersökningen genomfördes i Novus Sverigepanel med 1003 intervjuer på ett riksrepresentativt urval på åldern 18 - 79 år 18-24 augusti 2022.

Vid osäkerhet kontakta Novus för hur undersökningen skall tolkas.

Fråga: Vad anser du är den främsta orsaken till de höga elpriserna idag?

	Totalt	Man	Kvinna	18-29 år	30-49 år	50-64 år	65-79 år	18-49 år	50-79 år
Nedlagd kärnkraft i Sverige	33 %	38 %	28 %	22 %	33 %	42 %	34 %	29 %	39 %
Kriget i Ukraina	12 %	10 %	13 %	16 %	7 %	8 %	20 %	10 %	13 %
Nedlagd kärnkraft i Europa	6 %	9 %	2 %	8 %	8 %	3 %	2 %	8 %	3 %
Europas beroende av ryska gas	20 %	20 %	19 %	25 %	21 %	17 %	15 %	23 %	16 %
Sveriges beroende av rysk gas	1 %	0 %	2 %	0 %	2 %	0 %	1 %	1 %	0 %
Bristande kapacitet i svenska elnät	13 %	15 %	11 %	12 %	14 %	16 %	11 %	13 %	13 %
För lite vindkraft	1 %	0 %	2 %	1 %	0 %	2 %	0 %	0 %	1 %
För många elbilar	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %	0 %	1 %	1 %	0 %
För lite solkraft	1 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	1 %	1 %	1 %
Blåst för lite	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
För lite vattenkraft	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	2 %	0 %	0 %	1 %
Annan, nämligen:	7 %	5 %	9 %	3 %	8 %	8 %	9 %	6 %	8 %
Vet ej	6 %	1 %	11 %	10 %	5 %	2 %	6 %	7 %	4 %

	Totalt	Man, 18-29 år	Man, 30-49 år	Man, 50-64 år	Man, 65-79 år	Kvinna, 18-29 år	Kvinna, 30-49 år	Kvinna, 50-64 år	Kvinna, 65-79 år
Nedlagd kärnkraft i Sverige	33 %	28 %	34 %	50 %	42 %	16 %	32 %	35 %	26 %
Kriget i Ukraina	12 %	10 %	7 %	5 %	23 %	22 %	6 %	11 %	17 %
Nedlagd kärnkraft i Europa	6 %	14 %	14 %	5 %	1 %	1 %	3 %	2 %	3 %
Europas beroende av ryska gas	20 %	26 %	23 %	17 %	12 %	24 %	20 %	16 %	18 %
Sveriges beroende av rysk gas	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %	3 %	0 %	1 %
Bristande kapacitet i svenska elnät	13 %	17 %	17 %	14 %	13 %	7 %	11 %	17 %	8 %
För lite vindkraft	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %	4 %	1 %
För många elbilar	1 %	2 %	1 %	0 %	0 %	2 %	1 %	0 %	1 %
För lite solkraft	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	0 %	3 %
Blåst för lite	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %
För lite vattenkraft	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %	3 %	0 %
Annan, nämligen:	7 %	2 %	4 %	6 %	8 %	5 %	11 %	9 %	10 %
Vet ej	6 %	0 %	0 %	1 %	1 %	22 %	10 %	3 %	11 %

Hushållsinkomst	Totalt	-299k	300k-499k	500k-799k	800k-
Nedlagd kärnkraft i Sverige	33 %	30 %	36 %	37 %	31 %
Kriget i Ukraina	12 %	12 %	10 %	10 %	6 %
Nedlagd kärnkraft i Europa	6 %	7 %	4 %	10 %	4 %
Europas beroende av ryska gas	20 %	17 %	13 %	19 %	29 %
Sveriges beroende av rysk gas	1 %	0 %	1 %	0 %	2 %
Bristande kapacitet i svenska elnät	13 %	14 %	13 %	13 %	16 %
För lite vindkraft	1 %	1 %	2 %	0 %	1 %
För många elbilar	1 %	3 %	0 %	1 %	0 %
För lite solkraft	1 %	0 %	1 %	0 %	2 %
Blåst för lite	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
För lite vattenkraft	0 %	0 %	2 %	0 %	0 %
Annan, nämligen:	7 %	9 %	11 %	7 %	6 %
Vet ej	6 %	7 %	7 %	2 %	4 %

	Totalt	Stockholm	Mellan-sverige	Småland och öarna	Syd-sverige	Väst-sverige	Norrland
Nedlagd kärnkraft i Sverige	33 %	36 %	39 %	31 %	27 %	30 %	29 %
Kriget i Ukraina	12 %	10 %	10 %	9 %	14 %	12 %	16 %
Nedlagd kärnkraft i Europa	6 %	6 %	5 %	4 %	3 %	9 %	4 %
Europas beroende av ryska gas	20 %	21 %	19 %	13 %	24 %	19 %	17 %
Sveriges beroende av rysk gas	1 %	1 %	0 %	2 %	0 %	1 %	4 %
Bristande kapacitet i svenska elnät	13 %	12 %	12 %	16 %	22 %	13 %	5 %
För lite vindkraft	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %
För många elbilar	1 %	0 %	2 %	1 %	0 %	1 %	0 %
För lite solkraft	1 %	1 %	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %
Blåst för lite	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %
För lite vattenkraft	0 %	0 %	0 %	4 %	0 %	0 %	0 %
Annan, nämligen:	7 %	7 %	8 %	9 %	5 %	7 %	8 %
Vet ej	6 %	3 %	3 %	9 %	6 %	5 %	17 %

	Totalt	M	S	SD	M+KD	L+C	V+MP	Osäkra
Nedlagd kärnkraft i Sverige	33 %	52 %	14 %	64 %	60 %	25 %	6 %	26 %
Kriget i Ukraina	12 %	4 %	19 %	1 %	4 %	20 %	14 %	12 %
Nedlagd kärnkraft i Europa	6 %	7 %	3 %	16 %	8 %	4 %	2 %	1 %
Europas beroende av ryska gas	20 %	14 %	26 %	8 %	10 %	24 %	32 %	18 %
Sveriges beroende av rysk gas	1 %	2 %	1 %	1 %	2 %	0 %	0 %	0 %
Bristande kapacitet i svenska elnät	13 %	13 %	19 %	6 %	11 %	17 %	11 %	15 %
För lite vindkraft	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	4 %	0 %
För många elbilar	1 %	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	5 %
För lite solkraft	1 %	0 %	2 %	0 %	0 %	0 %	0 %	3 %
Blåst för lite	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %
För lite vattenkraft	0 %	3 %	0 %	0 %	2 %	1 %	0 %	0 %
Annan, nämligen:	7 %	4 %	10 %	4 %	3 %	5 %	14 %	1 %
Vet ej	6 %	0 %	5 %	0 %	0 %	3 %	15 %	20 %

Fråga: Vem anser du är främst ansvarig för de höga elpriserna i Sverige?

	Totalt	Man	Kvinna	18-29 år	30-49 år	50-64 år	65-79 år	18-49 år	50-79 år
Energibolagen	9 %	6 %	11 %	7 %	6 %	15 %	7 %	7 %	11 %
Svenska politiker	48 %	55 %	40 %	45 %	54 %	50 %	36 %	51 %	44 %
Ryssland	16 %	16 %	15 %	17 %	11 %	13 %	25 %	13 %	19 %
Tyskland	2 %	2 %	1 %	3 %	1 %	0 %	3 %	2 %	1 %
Frankrike	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Eu	12 %	13 %	11 %	15 %	14 %	11 %	8 %	14 %	9 %
Annan, nämligen:	3 %	3 %	2 %	1 %	3 %	1 %	4 %	3 %	2 %
Vet ej	12 %	5 %	20 %	12 %	10 %	9 %	18 %	11 %	13 %

	Totalt	Man, 18-29 år	Man, 30-49 år	Man, 50-64 år	Man, 65-79 år	Kvinna, 18-29 år	Kvinna, 30-49 år	Kvinna, 50-64 år	Kvinna, 65-79 år
Energibolagen	9 %	3 %	6 %	10 %	6 %	11 %	7 %	19 %	8 %
Svenska politiker	48 %	57 %	58 %	59 %	41 %	33 %	49 %	41 %	30 %
Ryssland	16 %	15 %	9 %	14 %	33 %	19 %	14 %	12 %	18 %
Tyskland	2 %	5 %	2 %	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %	4 %
Frankrike	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Eu	12 %	12 %	19 %	9 %	8 %	18 %	8 %	13 %	8 %
Annan, nämligen:	3 %	1 %	4 %	3 %	5 %	1 %	3 %	0 %	3 %
Vet ej	12 %	6 %	3 %	4 %	6 %	18 %	18 %	15 %	29 %

Hushållsinkomst	Totalt	-299k	300k-499k	500k-799k	800k-
Energibolagen	9 %	11 %	11 %	8 %	8 %
Svenska politiker	48 %	38 %	50 %	50 %	51 %
Ryssland	16 %	20 %	14 %	15 %	15 %
Tyskland	2 %	4 %	2 %	1 %	0 %
Frankrike	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Eu	12 %	5 %	10 %	13 %	14 %
Annan, nämligen:	3 %	3 %	3 %	3 %	2 %
Vet ej	12 %	19 %	10 %	10 %	10 %

	Totalt	Stockholm	Mellansverige	Småland och öarna	Sydsverige	Västsverige	Norrland
Energibolagen	9 %	5 %	8 %	18 %	9 %	12 %	5 %
Svenska politiker	48 %	46 %	51 %	42 %	55 %	49 %	31 %
Ryssland	16 %	16 %	13 %	13 %	11 %	19 %	26 %
Tyskland	2 %	1 %	3 %	0 %	2 %	2 %	0 %
Frankrike	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Eu	12 %	17 %	13 %	8 %	11 %	8 %	12 %
Annan, nämligen:	3 %	4 %	4 %	0 %	0 %	2 %	3 %
Vet ej	12 %	12 %	8 %	20 %	11 %	9 %	23 %

	Totalt	M	S	SD	M+KD	L+C	V+MP	Osäkra
Energibolagen	9 %	5 %	15 %	6 %	4 %	5 %	13 %	3 %
Svenska politiker	48 %	74 %	22 %	77 %	76 %	45 %	27 %	41 %
Ryssland	16 %	10 %	30 %	2 %	9 %	20 %	13 %	17 %
Tyskland	2 %	1 %	2 %	1 %	1 %	4 %	1 %	0 %
Frankrike	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Eu	12 %	6 %	15 %	11 %	6 %	13 %	18 %	9 %
Annan, nämligen:	3 %	1 %	3 %	1 %	2 %	2 %	5 %	0 %
Vet ej	12 %	3 %	13 %	1 %	4 %	11 %	23 %	31 %

Korsskörning de två frågorna:

Vad anser du är den främsta orsaken till de höga elpriserna idag?	Total	Vem anser du är främst ansvarig för de höga elpriserna i Sverige?					
		Energibolagen	Svenska politiker	Ryssland	Tyskland	Frankrike	Eu
Nedlagd kärnkraft i Sverige	33 %	15 %	53 %	15 %	0 %	0 %	17 %
Europas beroende av ryska gas	20 %	24 %	10 %	28 %	65 %	0 %	36 %
Bristande kapacitet i svenska elnät	13 %	24 %	17 %	6 %	0 %	0 %	11 %
Kriget i Ukraina	12 %	5 %	1 %	40 %	23 %	0 %	14 %
Nedlagd kärnkraft i Europa	6 %	3 %	8 %	1 %	12 %	0 %	11 %
Sveriges beroende av rysk gas	1 %	2 %	1 %	1 %	0 %	0 %	0 %
För lite vindkraft	1 %	4 %	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %
För många elbilar	1 %	0 %	1 %	2 %	0 %	0 %	0 %
För lite solkraft	1 %	0 %	1 %	1 %	0 %	0 %	0 %
För lite vattenkraft	0 %	4 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Blåst för lite	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

För mer information kontakta
 Torbjörn Sjöström
Torbjorn.sjostrom@novus.se